

LBRIS

We know
books

Daniel Smith

Cum să gândești ca
WINSTON CHURCHILL

Traducere din limba engleză
de Ana-Maria Datcu

Editura

For You

Cuprins

Introducere	5
Repere într-o viață remarcabilă	10
Nu lăsa un start lent să te țină pe loc	16
Remediază-ți deficiențele	21
Cultivă-ți ambiția	28
Ascultă-ți spiritul de aventură	32
Învăță să manevrezi firele	39
Găsește-ți partenerul perfect	47
Rafinează-ți ideologia	54
Antrenează-te să te descurci în situații dificile	65
Fii pragmatic...	71
... dar nu-ți uita principiile	75
Fii atent la direcția vântului	84
Speră la ce e mai bine și pregătește-te pentru ce e mai rău	91
Revino cu grație	99
Condu din față	105
Contează cum o spui	109
Păstrează-ți simțul umorului	114
Conectează-te cu oamenii obișnuiți	119
Luptă, nu fugi	122
Partea întunecată a lui Churchill	126
Fă-ți timp pentru rafinamentele vieții	135
Fii mărinimos în victorie	139
Cum să arăți ca Churchill	143
Menține-ți viața personală în afara politicii	146
Lasă în urma ta o moștenire: căutarea păcii eterne	152
Gândește global	158
Fă o înțelegere cu Dumnezeu	163
Cel mai mare britanic	168
Bibliografie selectivă	172

Repere într-o viață remarcabilă

- 1874 În 30 noiembrie, la Palatul Blenheim din Oxfordshire, se naște Winston Leonard Spencer-Churchill, fiul lui Rt. Hon. Lord Randolph Churchill (al 3-lea fiu al celui de-al 7-lea Duce de Marlborough) și al soției sale americane, Jennie Jerome.
- 1880 În 4 februarie, se naște fratele lui Winston, John Strange Spencer-Churchill.
- 1882 Winston frecventează Școala St. George's din Ascot, Berkshire.
- 1884 Se mută de la Școala din Ascot la cea din Hove.
- 1888 Începe studiile la Școala din Harrow.
- 1893 Începe pregătirea drept cadet de cavalerie la Academia Militară Regală Sandhurst.
- 1895 Tatăl lui Winston moare în 24 ianuarie, la vârsta de 45 de ani. Winston se înrolează în Regimentul 4 Husari ca sublocotenent și primește permisiunea de a servi alături de forțele spaniole în Cuba, fiind pentru prima dată pe front. De asemenea, face prima sa vizită în SUA.
- 1896 Este detașat cu armata în India.
- 1897 Face parte din Forța de Teren Malakand de la frontiera de nord-vest.

- 1898 Participă la Bătălia de la Omdurman, în Sudan.
- 1899 Se retrage din armată pentru a-și urma ambițiile politice. Nu reușește să câștige colegiul parlamentar pentru Oldham în Lancashire. Călătorește în Africa de Sud în calitate de jurnalist, relatându-și experiențele. Este reținut pentru scurt timp ca prizonier de război de către buri, înainte de a evada cu îndrăzneală. Ulterior, intră în South African Light Horse.
- 1900 Este ales membru conservator în Parlament pentru Oldham. Își publică primul și singurul roman, *Savrola*.
- 1901 Își susține primul discurs în Parlament. Se înrolează în Armata Teritorială și, mai târziu, este numit căpitan în Queen's Own Oxfordshire Hussars.
- 1904 Trece de la Partidul Conservator la Partidul Liberal.
- 1905 Este numit Subsecretar de Stat pentru Colonii.
- 1906 Este ales membru liberal al Parlamentului în circumscripția Manchester North West.
- 1907 Devine Consilier Privat.
- 1908 Devine membru liberal al Parlamentului pentru Dundee, Scoția, loc pe care îl ocupă până în 1922. În acest an de referință se căsătorește cu Clementine (Clemmie) Hozier, în 12 septembrie, și este numit președinte al Board of Trade.
- 1909 Se naște primul copil al soților Churchill, Diana.
- 1910 Devine Ministru de Interne în februarie, ocupând această funcție timp de aproximativ 18 luni.
- 1911 Se naște un fiu, Randolph. Churchill apare pe scena rușinosului Asediu de pe Sidney Street. În octombrie, este numit Prim Lord al Amiralității.
- 1914 Izbucnirea Primului Război Mondial. Churchill supraviețuiește personal apărarea orașului Antwerp în octombrie. Între timp, Clemmie dă naștere celei de-a doua fiice, Sarah.

- 1915 Demisionează din funcția de Prim Lord al Amiralității în luna mai, în urma dezastrului de la Dardanele. Devine Cancelar al Ducatului de Lancaster, funcție pe care o deține până în noiembrie. Se reîntoarce în armată și este activ pe Frontul de Vest în Primul Război Mondial.
- 1917 Este numit Ministru al Muniției în coaliția de război a lui David Lloyd George, în iulie.
- 1918 Sfârșitul Primului Război Mondial. Se naște a treia fiică, Marigold.
- 1919 Este numit Secretar de Stat pentru Război și Aviație.
- 1921 Este numit Secretar de Stat pentru Colonii, funcție pe care o deține până în octombrie 1922. Joacă un rol-cheie în negocierea Tratatului Irlandez. În iunie moare mama lui, urmată de Marigold, fiica cea mică, ucisă de septicemie în august.
- 1922 Pierde locul de parlamentar în alegerile din Dundee. Clemmie dă naștere unei a patra fiice, Mary. Familia Churchill cumpără conacul Chartwell din Kent, care devine un cuib îndrăgit.
- 1923 Nu reușește să câștige alegerile parlamentare parțiale din West Leicester. Apare primul volum al istoriei sale *The World Crisis*. Al cincilea și ultimul volum va apărea în 1931, completând analiza anilor 1911–1928.
- 1924 Nu reușește să câștige alegerile parlamentare parțiale în Divizia Abbey din Westminster, dar în octombrie devine membru „constituționalist” al Parlamentului pentru Epping în Essex, deservind această circumscripție electorală până în 1945. Dezertează înapoi la conservatori, devenind Cancelar al Trezoreriei în Noiembrie.
- 1925 Face ca Marea Britanie să revină la standardul aurului.
- 1926 Se opune fervent Grevei Generale.

1929 Demisionează din funcția de Cancelar după victoria laburiștilor la alegerile generale din iunie.

Anii

1930 „Anii de pustietate“ ai lui Churchill, perioadă în care nu deține nicio funcție înaltă și este o figură periferică în Parlament. Însă avertizează în mod deschis asupra amenințării tot mai mari din partea Germaniei lui Hitler și devine un adversar ferm al politicii de neimplicare a guvernului. Profită de acest deceniu pentru a scrie, a face turnee internaționale de conferințe și a se ocupa de pictură.

1930 Își publică autobiografia *My Early Life*.

1933 Hitler devine Cancelar al Germaniei. Churchill publică primul volum din *Marlborough: His Life and Times* (ultimul volum, al patrulea, va apărea în 1938).

1938 Churchill conduce condamnarea Acordului de la München, prin care Neville Chamberlain acceptă cedarea Regiunii Sudeților de către Cehoslovacia Germaniei.

1939 Izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial. Marea Britanie declară război Germaniei în septembrie, după invazia nazistă în Polonia. Churchill este din nou recrutat ca Prim Lord al Amiralității.

1940 Îl înlocuiește pe Neville Chamberlain în funcția de prim-ministru în luna mai, în fruntea unei coaliții de război. Susține națiunea în timp ce se luptă cu Blitzkriegul, Bătălia Angliei și operațiunile din Dunkerque.

1941 Rusia și SUA intră în război, iar Marea Britanie declară război Japoniei.

1942 Churchill aprobă bombardarea generală a anumitor orașe germane. Generalul Montgomery conduce forțele aliate spre victorie în Bătălia de la El Alamein, în

Africa de Nord, eveniment pe care Churchill îl descrie drept potențialul „sfârșit al începutului“ războiului.

- 1943 Alianții alungă forțele germane din nordul Africii și invadează Italia. Churchill participă la Conferința de la Teheran, prima la care participă cei „trei mari“ lideri aliați: Churchill, Roosevelt și Stalin.
- 1944 Rușii sparg asediul germanilor la Leningrad după 872 de zile. În Ziua Z, trupele aliate debarcă pe coasta Normandiei, în Franța, în luna mai, deschizând astfel calea pentru sfârșitul ocupației germane, mai întâi în Franța, apoi în toată Europa de Vest.
- 1945 Sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial în Europa este asigurat și de utilizarea a două bombe atomice și înfrângerea Japoniei. Churchill participă la reuniunile de la Yalta și Potsdam alături de Stalin și președintele Roosevelt (la Yalta, în februarie), apoi președintele Truman (la Potsdam, în iulie), pentru a stabili reorganizarea postbelică a Europei. Conduce, pentru scurt timp, un guvern conservator, urmat de dizolvarea coaliției de război. Conservatorii sunt înfrânți de Partidul Laburist al lui Clement Attlee la alegerile generale, în luna iulie. Churchill devine reprezentant conservator pentru Woodford în Essex, circumscripția electorală unde va servi până la retragerea din Camera Comunelor, în 1964.
- 1946 Într-un discurs ținut la Fulton College, în SUA, Churchill avertizează în legătură cu „Cortina de Fier“ care coboară în Europa.
- 1948 Publică *The Gathering Storm*, primul volum dintre cele șase ale istoriei sale monumentale despre cel de-al Doilea Război Mondial. Ultimul volum va apărea în 1953.

- 1951 Îi conduce spre victorie pe conservatori la alegerile generale și începe un al doilea mandat de prim-ministru.
- 1952 Începe Revolta Mau Mau în Kenya.
- 1953 Primește Premiul Nobel pentru Literatură și este investit Cavaler al Jartierei.
- 1955 Demisionează din funcția de prim-ministru în 5 aprilie din cauza stării precare de sănătate.
- 1956 Publică primul volum din *History of the English-Speaking Peoples*, în patru volume.
- 1963 Devine cetățean de onoare al Statelor Unite ale Americii. Fiica sa, Diana, se sinucide în octombrie.
- 1964 Se retrage din funcția de parlamentar în luna iulie.
- 1965 Moare la Londra, în 24 ianuarie, la vârsta de 90 de ani. Se organizează funeralii naționale, fiind înmormântat, în conformitate cu dorința sa, în cimitirul Bisericii St. Martin din Bladon, Oxfordshire.

Nu lăsa un start lent să te țină pe loc

„Eram ceea ce adulții numesc, în felul lor degajat,
un «băiat problematic».”

Winston Churchill, *My Early Life*
(publicată în anul 1930)

Winston Leonard Spencer-Churchill s-a născut în 30 noiembrie 1874, la Palatul Blenheim, un conac opulent din ținutul Oxfordshire, în Anglia. Este greu să te gândești la o locație mai spectaculoasă prin care să îți faci intrarea grandioasă în lume.

Winston se trăgea din John Churchill, primul Duce de Marlborough și una dintre marile figuri militare de la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului următor. Fără îndoială, cel mai bun moment al ducelui a fost victoria din 1704 pe pământ german în Bătălia de la Blenheim, în timpul Războiului de Succesiune spaniol. După ce triumful său i-a adus glorie și bogăție în Anglia, Marlborough s-a apucat să construiască superba casă de familie pe care avea să o boteze după numele bătăliei.

Tatăl lui Winston, Lordul Randolph Churchill, a fost el însuși o personalitate publică importantă. Ales membru al Parlamentului în circumscripția Woodstock din Oxfordshire în același an în care s-a născut Winston, el a început astfel o rapidă ascensiune în politică, ajungând candidat la funcția de prim-ministru în anii 1880. În 1886, el a mai făcut un pas în această direcție când premierul în funcție, Lordul Salisbury, l-a numit pe Churchill în funcția de Cancelar al Finanțelor. Randolph a avut, cu siguranță, ambiția de a se lupta pentru postul de conducere, dar, în cele din urmă, dorința sa de avansare i-a cauzat probabil căderea. Permițându-și să intre într-o luptă metaforică cu Salisbury, pe care nu a putut să o câștige, cariera sa a intrat într-un fel de cădere liberă, iar Churchill avea să moară în 1894 – când avea doar 40 de ani – amărât și marginalizat.

Winston ieșea pe atunci dintr-o copilărie care nu prea sugera că ar fi fost în măsură să egaleze realizările iluștrilor săi predecesori. Era predispus la probleme de sănătate, avea diverse impedimente de vorbire (inclusiv bâlbâială și sâsâială) și se mândrea cu un dosar academic ce putea fi descris cel mult ca fiind neuniform. Raportul său școlar din 1888, de exemplu, detalia câteva dintre defectele sale, inclusiv uitarea, neglijența și lipsa de punctualitate.

A început studiile la școala St. George's din Ascot, la vârsta de 8 ani, iar diversele sale slăbiciuni fizice au făcut din el o țintă evidentă pentru bătauși. Poate că această experiență l-a făcut atât de hotărât să țină piept unor dușmani aparent puternici mai târziu în viață. În orice caz, perioada petrecută la St. George's a fost una profund nefericită, în care a fost tratat cu brutalitate atât de colegi, cât și de personal. Drept urmare, s-a mutat la o instituție mai puțin prestigioasă (deși i-a plăcut mult mai mult): Misses Thompson Preparatory

School din Hove, lângă Brighton, pe coasta de sud a Angliei. Apoi, din 1888, a studiat timp de 4 ani la Harrow, una dintre marile școli publice din Anglia (și *alma mater* pentru nu mai puțin de 8 prim-miniștri britanici).

Se spune adesea că Churchill a fost slab la învățătură, dar este o exagerare. E adevărat că nu era un mare matematician, o slăbiciune care, la un moment dat, i-a amenințat intrarea la Colegiul Militar Regal de la Sandhurst, dar până la urmă a obținut rezultate suficiente pentru a fi admis, în 1893. Însă avea cunoștințe decente de literatură și geografie, nu era cel mai slab la franceză și era foarte bun la istorie (chiar dacă pentru un modern ar părea oarecum lipsit de spirit critic în asumarea ideologiei imperiale, dominantă în epocă). A avut succes și în afara programei școlare, devenind campionul școlilor publice la scrimă.

Însă școala nu i se potrivea de fapt. Părinții și profesorii săi i-au marcat din timp cartea de vizită ca fiind un leneș cu rezultate slabe. Bunica lui a fost ceva mai generoasă, observând odată: „Este un băiat inteligent și nu este chiar obraznic, dar are nevoie de o mână fermă.” Dar profesorii săi nu au reușit să scoată ce e mai bun din tânărul Winston. În *My Early Life*, lucrarea sa autobiografică din 1930, el avea să descrie perioada școlară ca fiind „nu doar cea mai puțin plăcută, ci și singura perioadă sterilă și nefericită din viața mea”. Nefericirea i-a fost agravată de ceea ce am considera astăzi ca fiind o relație disfuncțională cu părinții săi. Corespondența dintre ei din perioada școlară este de-a dreptul sfâșietoare, Winston căutând în permanență aprobare, dar fiind, în schimb, respins.

Winston și-a idolatrizat tatăl până la vârsta adultă, după cum reiese din biografia extrem de elogioasă (și probabil nedreaptă) pe care avea să o scrie despre el în 1905. Randolph

a fost o efigie în mare parte din viața lui Winston, iar fiul și-a oglindit tatăl în anumite privințe. De exemplu, amândoi sufereau de forme de depresie, aveau abilități oratorice deosebite, erau extrem de ambițioși, dar și predispuși la episoade de erori de judecată.

Cu toate acestea, tatăl și fiul nu au ajuns niciodată să se cunoască bine la nivel personal, Randolph acordând prioritate carierei sale, ignorându-și practic urmașii. În mod pervers, părea să exercite putere asupra fiului său prin respingere. De exemplu, în timp ce Winston se străduia să-și croiască un drum după Harrow (i-au trebuit trei încercări pentru a intra la Sandhurst), Randolph l-a avertizat că pare destinat unei „existențe mizerabile, nefericite și zadarnice“. Totuși, aceste înțepături nu au diminuat stima lui Winston pentru tatăl său. Așa cum a declarat într-un articol pentru *Strand Magazine* în februarie 1931, „deși vorbisem cu el atât de rar și niciodată de la egal la egal, aveam o admirație și o afecțiune intense pentru el și, după moartea sa timpurie, pentru memoria sa“.

În schimb, mama lui Churchill, Jennie, a avut o legătură mult mai profundă cu Winston, deși și ea era uneori distantă. Fiica unui om de afaceri bogat din New York, a murit în 1921, după ce a trebuit să se descurce mulți ani ca văduvă, căci Randolph a lăsat-o cu datorii considerabile. Dar ea era un produs al clasei și vârstei sale și, astfel, a păstrat o barieră între ea și fiul ei. Winston avea să scrie în *My Early Life* despre ea: „Am iubit-o mult, dar la distanță.“ De fapt, se poate spune că cea mai apropiată relație din copilăria lui Winston a fost cea cu iubita sa bună, doamna Everest. „Ea a fost“, avea să scrie el, „cea mai dragă și mai intimă prietenă a mea în toți cei 20 de ani pe care i-am trăit împreună“.

Deși Churchill s-a născut „în puf“, într-o familie de vază, copilăria lui a fost una dificilă, marcată de singurătate, rezultate slabe și dezamăgiri. Puțini dintre aceia care l-au văzut la 20 de ani ar fi ghicit lucrurile mărețe ce îl așteptau. În ciuda loviturilor, Churchill avea rezerve profunde de încredere în sine, care îl vor propulsa rapid în conștiința națională. Însă este îndoielnic faptul că el credea în tinerețe că își va eclipsa atât de fulminant eminenții strămoși.